

Forskrift om tilsyn med fyringsanlegg

Veiledning til forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg, fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. januar 1998 ble utgitt av Direktoratet for brann og eksplosjonsvern i 1998.

Forskriften trådte i kraft 1. juli 1998.

I denne veiledningen er forskriftstekstene inntatt i rammer som skiller seg ut i forhold til teksten forøvrig.

Forord (til forskrift/veiledning)

Denne veiledning til forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg som er gjort gjeldene fra 1. juli 1998, er utarbeidet av Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern til bruk for kommunale brann- og feiervesen og eiere av fyringsanlegg.

Veiledningen er utarbeidet av rådgiver Kari Jensen og overingeniør Anders H. Sandberg.

Veiledningen tar sikte på å gi utfyllende kommentarer til forskriftens bestemmelser og når det er grenseflater til annet regelverk, gis henvisninger til dette. I veiledningen er henvisningene i de fleste tilfeller gjort i en kortform av lov eller forskrift. Den fulle tittelen følger av tabellen over aktuelle lover og forskrifter.

Veiledningen har ikke bindene regler, men kan brukes som forslag til løsninger.

Forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 15. januar 1998 med hjemmel i lov 5. juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v. § 4.

Gjennomfører EØS-avtalens vedlegg 2 kap. VII om gjensidig anerkjennning av yrkeskvalifikasjoner

Innledning

Forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg skal utfylle brannvernloven, og den skal styrke det brannforebyggende arbeidet i boliger og andre bygninger gjennom bestemmelser om feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Fordi mange branner er forårsaket av feil og mangler ved piper og ildsteder, er gjennomføring av forskriften et viktig forebyggende tiltak for å hindre brann i bygning.

Forskriften retter seg mot eiers ansvar for fyringsanlegget, og mot brann- og feiervesenet som skal føre tilsyn med fyringsanlegget.

Eiers ansvar omfatter:

- vedlikehold
- adkomst for feier

av fyringsanlegg vedkommende er eier av. Er det annen bruker av fyringsanlegget, kan ansvaret utøves ved internkontroll.

Feiervesenets virksomhet er todelt:

- tradisjonell feiing av skorsteiner
- tilsyn med hele fyringsanlegget

Denne virksomheten skal bidra til at fyringsanlegget er intakt, virker som forutsatt og hindrer brannskader forårsaket av feil montering og feil bruk av fyringsanlegget.

Feiervesenet skal sørge for informasjon til eier, bruker og publikum forøvrig om riktig fyring, vedlikehold av fyringsanlegget og om eventuelle skader som kan ha betydning for brann-sikkerheten.

Feier skal sørge for at eier eller bruker retter feil og mangler, og om nødvendig skal feiervesenet reagere med sanksjoner mot eier.

Feier skal også bidra med informasjon som sikrer at de enkelte elementer av fyringsanlegget, som skal brukes sammen, er riktig dimensjonert i forhold til hverandre.

Fyringsanlegget skal i utgangspunktet oppfylle det branntekniske sikkerhetsnivået slik det var fastsatt da byggetillatelse ble gitt. I prinsippet skal fyringsanlegget være ferdigstilt og bygningsmyndigheten ha gitt ferdigattest eller brukstillatelse før brann- og feiervesenet overtar forvaltningsansvaret for feiing og tilsyn etter brannvernlovgivningen.

Feil eller mangler som avdekkes av feier, kan ha oppstått ved montering eller bruk av ildsted og skorstein. Feil montering kan være brudd på byggeforskrifter mens feil bruk knytter seg til brudd på brannvernlovgivningen. Begge typer forhold kan kreves rettet i henhold til denne forskrift.

Kap. 1. Alminnelige bestemmelser

§ 1 – 1. Formål

Formålet med forskriften er å sikre at fyringsanlegg er intakte, virker som forutsatt og ikke forårsaker brann eller andre skader.

Generelt

Det er et mål å redusere antall brannskader forårsaket av feil og mangler ved fyringsanlegg eller feil bruk. Forskriften fastsetter forebyggende tiltak for å oppnå dette. De forebyggende tiltakene omfatter feiing, tilsyn og informasjon.

§ 1 – 2. Virkeområde

Forskriften gjelder feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Forskriften gjelder ikke for Svalbard.

Generelt

Forskriften gjelder fyringsanlegg for oppvarming av rom og bygninger og kan også gjøres gjeldene for andre fyringsanlegg. Forskriften gjelder ikke (fyrings-)anlegg for produksjon av et eller flere produkter, slik som i tørkeanlegg for materialer, korntørker, gartnerier og lignende.

Forskriften omfatter ansvaret som eier og bruker har, brann- og feiervesenets tilsynsansvar, samt organisering av feiervesenets oppgaver.

§ 1 – 3. Pliktsubjekt

Forskriften regulerer pliktene til eier og bruker av fyringsanlegg i forbindelse med feiing og tilsyn med slike anlegg. Forskriften utfyller de plikter som ellers settes til eier og bruker av bygning om gjennomføring av brannforebyggende tiltak.

Forskriften regulerer kommunens plikter til å tilrettelegge for å gjennomføre feiing og tilsyn med fyringsanlegg.

Generelt

Pliktsubjekt etter forskriften er:

- eier og bruker av fyringsanlegg
- kommunen.

Eier og bruker

Forskriften utdyper pliktene til eier og bruker av fyringsanlegg gitt i:

- brannvernloven § 13, “Alminnelig aktsomhet”
- brannvernloven § 14, “Andre forebyggende plikter”
- FOBTØB § 3 – 3, “Piper, ildsteder og fyringsanlegg”.

Eier har hovedansvaret for at fyringsanlegget er intakt og virker som forutsatt, og for at brannsikkerheten for øvrig er ivaretatt ved montering og vedlikehold av anlegget, jf. FOBTØB § 1 – 3. I henhold til samme bestemmelse kan eier ikke fraskrive seg dette ansvaret.

Eier og bruker har for øvrig begge selvstendig ansvar for bruk og vedlikehold av fyringsanlegget.

Kommunen

Med kommunen menes kommunestyret, som det øverste styrende organ i kommunen, jf. brannvernloven § 6 hvor kommunestyret er gitt myndighet som kommunens høyeste brannvernmyndighet.

Det forutsettes at feiervesenet er etablert i tråd med kommunens brannordning, jf. brannvernloven § 7. Kommunen plikter å sørge for at feiervesenet utfører de oppgaver som følger av lovens § 9 og denne forskrift.

Kommunestyret har myndighet og ansvar for alle oppgaver som kommer inn under forskriften her. Oppgavene kan ved lov, forskrift eller delegering overføres til andre kommunale organer eller brannsjefen. Ved delegering vil det overordnede ansvaret fremdeles ligge hos kommunestyret.

Det er brannsjef og feier som skal gjennomføre oppgavene etter forskriften.

§ 1 – 4. Definisjoner

Feiing:

rengjøring av røykkanaler og uttak av sot;

Feiervesen:

organisert enhet av kvalifiserte feiermestere og feiere;

Fyringsanlegg:

ildsted, sentralvarmekjel eller varmluftsaggregat der varme produseres ved forbrenning av fast, flytende eller gassformig brensel, inklusive røykkanal og eventuelt matesystem for brensel;

Tilsyn:

kontroll med om fyringsanlegget er intakt, virker som forutsatt og er tilfredsstillende sikret mot brann og annen skade;

Matesystem:

anlegg for tilførsel av fast, flytende eller gassformig brensel;

Røykkanal:

kanal for transport av røykgasser fra fyringsanleggets røykuttak til fri luft, herunder røykrør, anbringer og skorstein;

Skorstein (pipe):

vertikal del av røykkanal. Skorstein kan omfatte flere vertikale røykkanaler.

§ 1 – 5. Tilsynsmyndighet

Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern og de kommunale brannvernmyndigheter fører tilsyn med etterlevelsen av forskriften og kan treffe nødvendige vedtak for å gjennomføre forskriften.

Sentral tilsynsmyndighet

Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern (DBE) skal gjennom tilsyn sørge for at kommunene oppfyller sine forpliktelser etter brannvernloven §§ 6 og 9, FOBTOB og forskriften.

Feiervesenet er en del av den kommunale brannvernmyndighet, og feiervesenets oppgaver og organisering inngår følgelig som en del av kommunens brannordning og er underlagt DBEs tilsyn, jf. brannvernloven § 7.

Lokal tilsynsmyndighet

Feiervesenet er den lokale tilsynsmyndighet og fører tilsyn med at eier og bruker av fyringsanlegg oppfyller pliktene som følge av forskriften.

§ 1 – 6. Reaksjonsmidler

Ved overtredelse av forskriftens bestemmelser brukes de reaksjonsmidler som fremgår av gjeldende brannvernlovgivning.

Generelt

Feiervesenet skal sørge for at feil og mangler ved fyringsanlegg rettes. Om nødvendig skal feiervesenet, gjennom brannsjefen, gi eier pålegg om retting av vedkommende feil eller mangel. Hvis eier ikke etterkommer pålegget, kan pålegget følges opp med sanksjonsmidler i henhold til brannvernlovens kapittel 6.

Finner feier feil og mangler som åpenbart kan føre til brann, skal feier nedlegge fyringsforbud i henhold til forskriften § 5 – 4 annet ledd.

Tvangsmulkt

Tvangsmulkt kan være et velegnet sanksjonsmiddel når eier ikke følger opp pålegg om retting av feil og mangler.

Brannsjefen har myndighet til å gi pålegg om retting av feil og mangler etter denne forskrift. Det følger da av brannvernloven § 38 at det er den myndighet som har gitt pålegget som kan fastsette tvangsmulkt, altså brannsjefen.

Før brannsjefen fastsetter en tvangsmulkt, må det foretas en selvstendig og samlet vurdering av det fyringsanlegg som har vært gjenstand for pålegg. Tvangsmulkten skal fastsettes som en dagbot for hver (virke)dag som går før pålegget er gjennomført.

Når det gjelder gjennomføringen av tvangsmulkt vises til veiledingen som er gitt i “Føre var...”, CD-ROM-en som er DBEs branntekniske oppslagsverk til bruk ved brannsyn og annet

brannforebyggende arbeid.

Forelegg

Forelegg er et sanksjonsmiddel som gir brannvernmyndigheten mulighet til å tvangsgjennomføre pålegg eller forbud fastsatt i medhold av brannvernloven med forskrifter.

Brannvernloven § 37 setter de formelle krav som gjelder når tilsynsmyndigheten ønsker å tvangsgjennomføre pålegg. Forelegg, i brannvernlovens forstand, innebærer at det kan utferdiges krav om at fyringsanlegget ikke skal brukes og/eller at eier må sørge for nødvendig utbedring før videre bruk. Tvangsgjennomføringen skal følge reglene for tvangsfullbyrdelse, jf. tvangsloven.

Brannvernmyndighetene har sjelden benyttet ordningen med forelegg fordi det er tungvint og tidkrevende i forhold til tvangsmulkt.

Tvangsfullbyrdelse

Tvangsfullbyrdelse er sanksjonsmiddelet som gir brannvernmyndighetene mulighet for å slutføre den formelle oppfølgingen, som kan være nødvendig for å få rettet feil og mangler. Det er pålegg gitt i rettskraftig dom eller et likestilt forelegg, som kan gjennomføres ved tvangsfullbyrdelse av den myndighet som har gitt pålegget. Forelegg i henhold til § 37 er et likestilt forelegg.

Myndighet til å besørge tvangsfullbyrdelse har:

- DBE
- kommunestyret eller underordnet nemnd etter delegering
- brannsjefen innenfor sin myndighet etter loven, eller etter delegert myndighet.

I saker etter denne forskrift er det brannsjefen som har myndighet til å kreve at feil eller mangler rettes ved tvang.

Den kommunale brannvernmyndighet bør likevel merke seg lovbestemmelsens annet ledd. Når det gjelder forhold som åpenbart kan føre til brannfare, og pålegg om retting ikke er etterkommet innen en fastsatt frist, er brannsjefens pålegg tvangsgrunnlag uten at det kreves dom eller forelegg.

Straff

Straff er et sanksjonsmiddel som forvaltes av politiet, påtalemyndigheten og domstolene. Overtredelse av forskriften er undergitt ubetinget offentlig påtale. Det betyr at enhver kan anmelde forhold som man mener er straffbare etter brannvernloven med forskrifter. Vanligvis er det brannsjefen eller kommunesstyret som beslutter å anmelde eier eller bruker til politiet.

§ 1 – 7. Fravik

Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern kan fravike bestemmelsene i forskriften når det foreligger særlige grunner.

Grunner til fravik

DBE har generelt en restriktiv praksis når det gjelder å fravike bestemmelser som er gitt i medhold av brannvernloven. Det må foreligge særlige grunner for fravik, og disse må begrunnes av den som søker. For å oppnå en effektiv saksbehandling, bør søknader om fravik sendes gjennom brannsjefen slik at han kan uttale seg om søknaden før den oversendes DBE til avgjørelse.

§ 1 – 8. Ikrafttredelse, overgangsbestemmelser m.v.

Forskriften trer i kraft 1. juli 1998. Kravene i § 3 – 4 må være oppfylt innen utgangen av år 2003 også for feiere som ved forskriftens ikrafttredelse ikke har den nødvendige kompetanse.

Fra det tidspunkt forskriften trer i kraft oppheves kap. 5 i forskrift av 15. desember 1987 nr. 960 om brannvern m.v.

Oppfyllelse av kompetansekravene

Feiernes utdanning gjennomføres ved Norges brannskole, eller annen utdanningsenhet. Feiers kompetanse er av avgjørende betydning for at tilsynsoppgavene skal kunne løses på en tilfredsstillende måte. Kommunene bør derfor legge vekt på at kompetansekravet oppfylles så raskt som mulig.

Kap. 2. Organisering m.v.

§ 2 – 1. Organisering og samarbeid

Kommunen skal alene eller sammen med annen kommune sørge for at feiervesenet på en tilfredsstillende måte og til enhver tid kan ivareta de oppgaver som følger av forskriften.

Feiervesenet skal søke samarbeid med andre myndigheter og organisasjoner for å sikre en samordnet utøvelse av myndighet overfor eiere og brukere av fyringsanlegg i kommunen.

Brannsjefen er leder av feiervesenet i kommunen.

Organisering

Kommunen kan organisere feiervesenet slik den finner det mest hensiktsmessig innenfor de rammer som brannvernloven setter, særlig i §§ 6, 7 og 9, samt rammene som kommuneloven setter.

Samarbeid

Samarbeid mellom kommuner om feietjenesten vil kunne skape bedre faglig miljø og høyere faglig kompetanse. Spesielt i små kommuner, hvor feietjenesten er mindre enn ett årsverk, bør samarbeid kunne gi faglig og eventuelt økonomisk gevinst.

For større feiervesen eller ved interkommunalt samarbeid, bør kommunene vurdere om det kan være hensiktsmessig å organisere feiervesenet slik at en feiermester har den daglige ledelsen. Feiermesteren skal ha gjennomført opplæring i henhold til mesterbrevloven. Se § 2 – 2.

Feiervesenet bør også vurdere om det kan være nyttig å samarbeide med andre etater eller organisasjoner for å oppnå best mulig brannforebyggende arbeid.

Samarbeidspartnere

I tillegg til å søke samarbeid med andre kommuner, er det mest aktuelt for feiervesenet å søke samarbeid med bygningsmyndigheten i egen kommune. Andre aktuelle etater og organisasjoner kan være helse- og sosialetaten, forsikringsselskaper, politi, velforeninger med flere.

Bygningsmyndigheten forvalter byggeforskriftene. Tidligere byggeforskrifter og Tekniske forskrifter setter krav til utførelse av fyringsanlegg og produktegenskaper ved disse. Det er viktig at bygningsmyndigheter og brannvernmyndigheter har en samordnet praktisering av de respektive regelverk. Det er for eksempel uheldig hvis bygningsmyndigheten har gitt brukstillstelse/ferdigattest for fyringsanlegget i henhold til byggeforskriftene, og feier i ettertid finner slike feil eller mangler at det må gis pålegg om retting, i henhold til brannvernloven med forskrifter.

Fra 1.juli 1997 skal bygningsmyndighetenes saksbehandling av tiltak/installasjoner gjennomføres i henhold til saksbehandlingforskriften (SAK). Saksbehandlingsreglene er endret i forhold til tidligere byggeforskrifter. Tiltakshaver skal dokumentere at krav gitt i eller i medhold av plan- og bygningsloven skal oppfylles, og at bygningsmyndighet skal gi byggetillatelse på grunnlag av den dokumenterte søknaden. Det skal ikke lenger gjennomføres tradisjonell teknisk byggesaksbehandling. Brann- og feiervesenet skal da heller ikke lenger gjennomføre brannteknisk

byggesaksbehandling. Eventuelt kan feiervesenet tilby faglig kompetanse i forbindelse med forhåndskonferanser og ved eventuell kontroll av tiltaket/installasjonen.

Oppfølging av feil eller mangler ved fyringsanlegg som er installert etter at Teknisk forskrift trådte i kraft 1. juli 1997, skal gjennomføres på grunnlag av at tiltakshaver, gjennom søknad til bygningsmyndighetene, har forpliktet seg til å oppfylle gjeldene tekniske krav og feiers tilsyn etter denne forskrift.

Det er generelt en fordel for feiervesenets arbeid dersom bygningsmyndigheten orienterer feiervesenet når det er gitt tillatelse til installasjon av fyringsanlegg, eventuelt bruks- eller ferdigattest.

Feiervesenet bør i samarbeid med andre myndigheter vurdere om det er hensiktsmessig å etablere rutiner for melding om andre forhold av betydning for brann sikkerheten. Det kan være melding til det lokale el-tilsyn om mulige feil og mangler ved elektriske installasjoner, og ikke minst til brannsjefen hvis det avdekkes mangler knyttet til forebyggende tiltak under brannvernlovgivningen forøvrig.

Samarbeid med helse- og sosialetaten kan være hensiktsmessig, f.eks. med sikte på å komme i dialog for å styrke brann sikkerheten for hjemmeboende pleie- og omsorgstrengende eller andre som anses å tilhøre risikogrupper. Ellers bør feiervesenet i informasjons- og motivasjonssammenheng søke kontakt med f.eks. varmeforhandlere, skorsteins- og ildstedsprodusenter og -importører, murere og rehabiliteringsfirmaer.

Brannsjefen

Rammene for brannvernloven er gjennomføring av brannfaglige oppgaver. Dette gjør at brannsjefens ledelse er knyttet til faglig ledelse av feiervesenet, jf. brannvernloven § 10 samt denne bestemmelsen. Forøvrig står kommunen fritt i forhold til brannvernloven og forskriften, til å organisere den administrative delen av feiervesenets virksomhet slik kommunen finner hensiktsmessig. Det kan imidlertid være vanskelig å sette et strengt skille mellom det faglige og det administrative ansvaret hvis kommunen vil oppnå tilfredsstillende gjennomføring av pålagte oppgaver.

Ledelse

Kommunen må gjennom den administrative ledelsen av feiervesenet sørge for at den faglige delen av tjenesteapparatet til enhver tid fungerer på en tilfredsstillende måte. Likeså innebærer faglig ledelse at brannsjefen må sørge for at feiervesenet til enhver tid er kvalifisert for å utføre de oppgaver feiervesenet er pålagt. Dette gjelder både gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg, og den formelle oppfølging av retting av feil og mangler.

Brannsjefen har i de fleste kommuner både faglig og administrativ ledelse av brann- og feiervesenet.

Intern delegering

Brannvernloven og denne forskrift har brannsjefen som laveste myndighetsnivå, men den daglige brannfaglige ledelsen må likevel kunne overlates til kompetent underordnet med minimum svennebrev innen feierfaget.

Saksforberedelse og fullmakt til å gi pålegg og videre oppfølging av retting av feil og mangler bør kunne overlates til faglig kvalifisert personell ved delegering. Daglige ledelse og behandling av enkeltsaker utøves da etter fullmakt på brannsjefens vegne.

Påleggsmyndighet

Den faglige ledelse følger av at det er brannsjefen som har påleggsmyndighet i henhold til brannvernloven §§ 23 til 26 og forskriften her § 5 – 4, Feil og mangler.

Det er kun brannsjefen som har lovbestemt påleggsmyndighet etter forskriften.

§ 2 – 2. Kontrakt utført feiing og tilsyn

Kommunen kan inngå kontrakt om feiing og tilsyn med fyringsanlegg med feier som har mesterbrev eller tilsvarende kvalifikasjoner.

Mesterbrev

Kommunen kan overlate alle eller enkelte av forskriftens oppgaver, i henhold til § 3 – 1, til feiermester. Kommuner som inngår kontrakt med feiermester bør likevel vurdere å opprettholde funksjoner som ivaretar § 3 – 1 oppgave d) om motivasjons- og informasjonstiltak i kommunen, i tillegg til det som blir kontraktsfestet.

Feier som vil inngå kontrakt om oppgaver i henhold til forskriften må ha mesterbrev eller tilsvarende tilleggskvalifikasjoner (heretter kalt feiermester). Dette kravet er satt for å sikre forsvarlig næringsvirksomhet innen den private delen av feiervirksomheten. Kravet gjelder selv om det inngås kontrakt om begrensede deler av oppgaven etter forskriften, f. eks. bare feiing.

Selv om oppgavene i henhold til § 3 – 1 legges til en feiermester, vil påleggsmyndigheten fremdeles ligge hos brannsjefen.

Som følge av EØS-avtalen er kravet til feiers kvalifikasjoner tilpasset denne. Det kreves derfor ikke at feier har mesterbrev dersom feier kan dokumentere tilsvarende kvalifikasjoner.

Utstyr og personell

Inngår kommunen kontrakt med feiermester, er det opp til partene hva kontrakten skal omfatte. Tradisjonelt har feiermesteren holdt det utstyr, inkludert personlig verneutstyr som er nødvendig for å ivareta forskriftens krav, men verken brannvernloven eller forskriften setter ytterligere begrensninger for hva som kan avtales.

§ 2 – 3. Avgift

Kommunestyret kan fastsette avgift til dekning av utgiftene ved feiing og tilsyn.

Feiermester som utfører feiing og tilsyn i henhold til kontrakt kan overlates innkreving av feieavgift.

Generelt

Brannvernloven § 28 hjemler adgang til å innføre feieavgift til dekning av lovbestemt feiing. Forskriften gjentar denne hjemmelen. Lovbestemt feiing omfatter de feie- og tilsynsoppgaver som feiervesenet skal gjennomføre i henhold til § 3 – 1, første ledd, samt de feie- og tilsynsoppgaver som kommunestyret eller brannsjefen for øvrig kan legge til feiervesenet i henhold til § 3 – 1, annet til femte ledd. Kommunen må treffe vedtak om avgiftsfastsettelse i henhold til forvaltningsloven §§ 38 og 39. Brannvernloven og forskriften her setter ingen begrensning for kommunen til å

fastsette størrelsen på feieavgiften, for eksempel avhengig av type og størrelse på fyringsanlegget eller på annen måte differensiere avgiften.

Selvkostprinsipp

Avgiftsfastsettelsen for feietjenesten er basert på prinsippet om at avgiften bare skal dekke kostnaden for denne kommunale ytelsen og ikke brukes som skattegrunnlag.

Dette innebærer at feieavgiften ikke skal dekke kostnadene ved andre kommunale ytelser som feiervesenet utfører, f.eks. brannsyn i objekter som omfattes av brannvernloven § 22, jf. FOBTOB § 7 – 4 eller tilsyn med røykvarslere og slokkeutstyr i boliger i henhold til FOBTOB §§ 5 – 1 og 5 – 2. Dog bør tilsyn med røykvarslere og slokkeutstyr kunne inngå i feiers alminnelige arbeidsoppgaver der feier allerede er inne i boligen og oppgaven kun medfører ubetydelig økning i tidsforbruk.

Dersom feiervesenet utfører andre oppgaver i umiddelbar tilknytning til feiing og tilsyn med fyringsanlegget, og dette kun medfører ubetydelig økning i tidsforbruk, bør dette kunne aksepteres dekket innenfor feieavgiften. Et eksempel er enkelt tilsyn med andre forhold av betydning for brannsikkerheten, som rømningsveier og lignende.

Utgifter som normalt dekkes av feieavgiften er driftsutgifter, herunder lønnsutgifter og data- og kontorholdskostnader.

Saksbehandling

Avgjørelser om fastsetting av feieavgift regnes som forskrifter, jf. forvaltningsloven § 2 første ledd bokstav a og c og forvaltningslovens kapittel VII. Om forskrifter. Dette gjelder både for engangsavgifter og årsavgifter. Det er utgitt kommentarutgaver til forvaltningsloven som gir utfyllende gjennomgang av bestemmelsene.

Kommunestyret skal behandle avgiftsvedtak i henhold til kommuneloven § 6, selv om kommunestyret har delegert all myndighet i henhold til brannvernloven til en kommunal nemnd eller brannsjefen. Det vil normalt være nemnden eller brannsjefen som utreder avgiftssaken.

Engangsavgift

Kommunestyret kan fastsette avgift for frivillig feiing (engangsavgift) i medhold av brannvernloven § 28 tredje ledd. Dette er feiing som foretas etter anmodning fra eier/bruker av fyringsanlegget i tillegg til lovbestemt feiing, eller for feiing av fyringsanlegg i bygninger hvor det ikke er gitt egne bestemmelser om at skal feies, f. eks. i hytter og fritidsboliger, jf. § 3 – 1, annet ledd.

Fjerning av blanksot er en viktig del av feiervesenets forebyggende oppgaver for å hindre skorsteinsbranner og er en del av det lovbestemte arbeidet. Imidlertid er arbeidet særlig ressurskrevende, og kommunen bør vurdere om det skal fastsettes særskilt feieavgift når feiervesenet må fjerne blanksot på tross av målrettet informasjon til eier eller bruker om riktig feiing.

Avgift ved ikke utført feiing

Avgiftsplikten er normalt ikke knyttet til tidspunktet for når den enkelte feiing eller tilsynet er gjennomført, men gjelder for kalenderåret uansett når i kalenderåret tjenesten finner sted. Betalingsplikten må også ansees å gjelde selv om det i et enkelt år ikke blir foretatt feiing på grunn av mindre forskyvinger. Det er fastsatt et prinsipp om at avgift kan innkreves selv om feiing og tilsyn ikke er utført dersom:

- feier ved inspeksjon av fyringsanleggets røykkanaler har funnet at feiing ikke er nødvendig
- feier etter varsel og ved oppmøte til fastsatt tid, ikke har fått tilfredsstillende adgang til fyringsanlegget fordi eier eller bruker ikke har vært til stede, eller lagt forholdene til rette for adkomst til fyrings anlegget
- kommunen/feiermesteren har etablert ordning med periodevis innkreving av hensyn til et rasjonelt innkrevingssystem, f.eks. årlige eller terminvise betalinger, og at lovbestemt feiing foregår etter en rullerende plan.

Avgiftsfritak

Forutsetningen for avgiftsfritak er at ildstedet ikke er i bruk. Feiervesenet kan føre tilsyn med at fyringsanlegget ikke er i bruk.

Tilfredsstillende sikring mot bruk vil normalt være en fysisk atskillelse av den varmeproduserende enheten (ildstedet) og skorsteinen. Dette kan skje ved å fjerne røykrørstilkoplingen og mure igjen hullet i skorsteinen. Alternativt kan man merke ildstedet på en tilfredsstillende måte, f.eks. ved plombe eller segl.

Når tilfredsstillende sikring er gjennomført skal avgift ikke ilegges. Det er eier eller bruker av fyringsanlegget som har ansvaret for å underrette feiervesenet om:

- at fyringsanlegget ikke er i bruk
- at det ønskes fritatt for feiing
- å tilpasse fyringsanlegget slik at det ikke kan brukes for oppvarming.

Innkrevingsordninger

Det ligger innenfor kommunens myndighetsområde å finne en hensiktsmessig ordning for innkreving av feieavgiften. Ordningen etableres vanligvis på grunnlag av planlagt feiing og tilsyn hvor innkrevingen skjer:

- løpende, etterhvert som feiing og tilsyn med fyringsanleggene foretas
- terminvis, med f.eks. andel av avgift tilpasset den planlagte feie- og tilsynsfrekvensen
- årlig.

Da forskriften gir adgang til å feie og føre tilsyn i forhold til behov, dog minst hvert fjerde år, kan det være hensiktsmessig med lengre planleggingsperioder enn tidligere, f. eks. to- eller fireårige perioder, som avgiften knyttes til.

Innkreving av feieavgift

Brannvernloven § 28 siste ledd gir adgang for kommunen til å kreve inn avgiften etter reglene for innkreving av skatt.

Innkreving av feieavgift kan overlates feiermesteren, men det er fremdeles kommunen som fastsetter avgiften og kan kontraktsfeste på hvilken måte den skal kreves inn.

Tvangsinndriving

Bestemmelsene i brannvernloven § 28 om pantesikring, tvangsinndrivelse m.m. kommer til anvendelse også når feiermesteren krever inn feieravgiften. Det bør imidlertid avtales om kommunen skal overta kravet for tvangsinndriving hvis eier av fyringsanlegget ikke betaler, eller om feiermesteren skal bruke det alminnelige tvangsinndrivingsystem (inkassobyrå, namsmann).

§ 2 – 4. Legitimasjon

Personell som utfører feiing skal medbringe legitimasjon utstedt av kommunen.

Legitimasjon

Feier utfører sine oppgaver som offentlig tjenestemann. Dette gjelder også når tjenesten utføres av privat feiermester i henhold til § 2 – 2.

Feier skal derfor kunne legitimere seg som feier og offentlig tjenestemann.

Myndigheten til å utstede legitimasjon er gitt til kommunen, også når det er inngått kontrakt i henhold til forskriften § 2 – 2. Har ikke kommunen faste legitimasjonsbevis, bør brannsjefen kunne overlates ansvaret for å utstede beviset.

Brannvernloven har ikke satt noen rammer for hvordan legitimasjon skal utstedes eller utformes.

Kap. 3. Oppgaver og kvalifikasjoner

§ 3 – 1. Oppgaver

Feiervesenet skal utføre:

- a. Feiing av røykkanaler i fyringsanlegg for oppvarming av rom og bygninger;
- b. Tilsyn med at fyringsanlegg for oppvarming av rom og bygninger er intakt, fungerer som forutsatt og ikke forårsaker brann eller annen skade;
- c. Kontroll av fyringsanlegg etter brann eller eksplosjon i eller i tilknytning til anlegget;
- d. Motivasjons- og informasjonstiltak om brannfaren ved fyring, om riktig fyring og om opptreden ved brann i fyringsanlegget;

Kommunen kan ved vedtekt fastsette om og hvor ofte feiing og tilsyn skal foretas i fyringsanlegg som benyttes til oppvarming av bebyggelse som bebos kun korte deler av året.

Brannsjefen kan i det enkelte tilfelle bestemme at røykkanaler i andre fyringsanlegg enn nevnt under bokstav a skal feies.

Brannsjefen kan i det enkelte tilfelle bestemme at det skal føres tilsyn med andre fyringsanlegg enn nevnt under bokstav b.

Brannsjefen kan, etter søknad, gi eier eller bruker av store fyringsanlegg for oppvarming av rom og bygninger og som har nødvendig kompetanse innen feierfaget, tillatelse til selv å utføre feiing. Slik feiing skal dokumenteres.

Generelt

Brannvernloven § 1 og § 9 setter de overordnede rammer for feiervesenets oppgaver.

Brannvernloven § 1 er generell og inneholder lovens formålsbestemmelse om å sikre mennesker, dyr og materielle verdier mot brann, og å begrense skadevirkningene i branntilfeller samt i andre akutte ulykkesituasjoner. Brannvernloven § 9 retter seg mot feiervesenet og bestemmer at feiervesenet skal utføre feiing av røykpiper og andre røykkanaler, og forøvrig utføre andre oppgaver som legges til feiervesenet.

De bestemmelser om feiervesenets oppgaver som er tatt inn i forskriften, ligger innenfor rammen av det brann- og brannskadeforebyggende arbeid som er lagt til feiervesenet med hjemmel i brannvernloven.

For forskriften er det lagt til grunn at feiervesenet på landsbasis skal opprettholde tidligere aktivitetsnivå, det vil si antall årsverk knyttet til feievirksomheten. Det innebærer at feiervesenet i den enkelte kommune som har gjennomført feiing i tråd med tidligere bestemmelser kan videreføre sitt aktivitetsnivå. Det er også lagt til grunn at feier gjennomsnittlig, på landsbasis, skal feie ca 10 piper pr. arbeidsdag. Feier antas å måtte bruke mer tid pr. fyringsanlegg ved tilsyn. Tidsforbruket omfatter rapportskrivning, oppfølging av feil og mangler, ferie med mer.

Til første ledd, bokstav a, feiing

Feiingen er den tradisjonelle oppgave med å fjerne sot, inklusive blanksot, og derved hindre

pipebrann eller redusere skader ved pipebrann.

Til første ledd, bokstav b, tilsyn

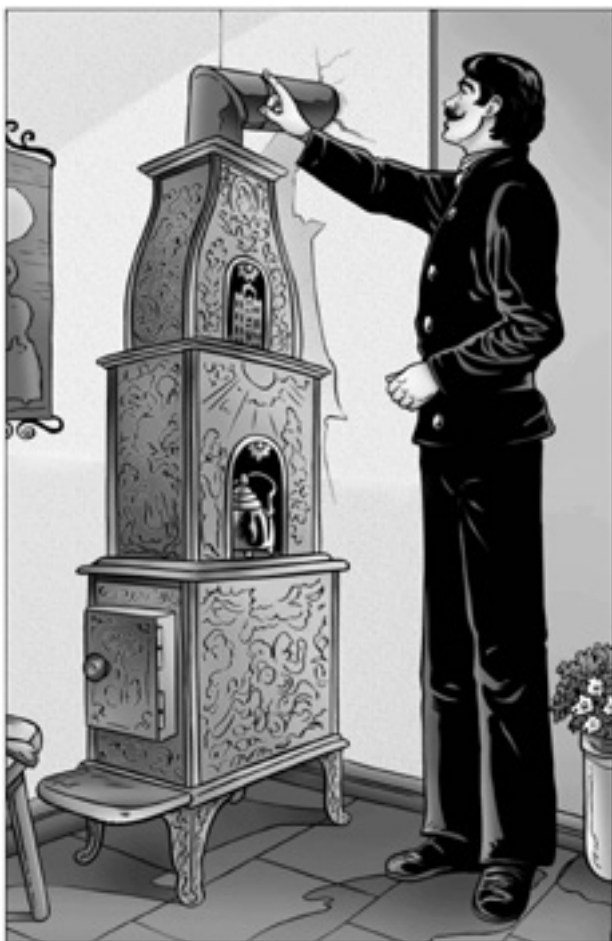
Tilsyn med fyringsanlegget, (matesystem, ildsted, røykrør og skorstein), skal foretas med sikte på å forebygge brann og opprettholde funksjonsdyktighet. Bestemmelsen er i samsvar med FOBTOB § 3 – 3.

Det er særlig viktig at feier har kunnskaper om:

- feil og mangler av betydning for brannsikkerheten
- riktig fyring og følgene av feil fyring
- trekkforhold og bruk av trekkregulator
- skader som oppstår ved kondens i skorsteiner
- de forskjellige godkjente metoder for rehabilitering av skorsteiner
- FOBTOB, særlig § 3 – 3
- tidligere byggeforskrifter og tekniske forskrifter
- fyringsanlegget er bygget og montert i henhold til byggeforskriftene og godkjente monteringsanvisninger (bygningssmyndighetssak).
- betydningen av forholdet mellom røykgasstemperaturen fra fyringsanleggets varmeproduerende enhet (ildstedet) og den røykgasstemperatur skorsteinen er godkjent for (temperaturbestandigheten).

Veiledningen til FOBTOB omtaler også forhold av betydning for vurderingen av brannsikkerhet i fyringsanlegg.

Til første ledd, bokstav c, kontroll etter brann

Kontroll med fyringsanlegg etter brann eller eksplosjon vil i praksis innebære at det foretas en konkret vurdering av om fyringsanlegget er intakt og virker som forutsatt. Hverken skorsteinen eller ildstedet må ha sprekker eller andre feil eller mangler som kan ha betydning for brannsikkerheten og funksjonen ved fortsatt bruk.

Som hjelpemiddel ved vurdering av eventuell brannfare ved fortsatt bruk av fyringsanlegget, kan man ved siden av visuell bedømming, benytte videoinspeksjon eller tetthetsmåling. Ved kontroll av skorsteiner, som er oppført etter 1987, skal tetthetskravene som følger av byggeforskriftene og skorsteinens monteringsanvisning tilfredsstilles. Dette gjelder også om det oppdages sprekker i skorsteinen som ikke kan tilbakeføres til en skorsteinsbrann.

Til første ledd, bokstav d, motivasjon og informasjon

Den enkelte feier har betydelig kompetanse om fyringsanlegg gjennom sin utdanning og erfaring. Feier bør derfor være en ressurs innenfor brannforebyggende arbeid, informasjon og rådgivning.

Feier har mulighet til å drive et betydelig informasjons- og rådgivningsarbeid i forbindelse med feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Dette gjøres normalt ved muntlig og personlig kontakt med den enkelte eier og bruker av fyringsanlegg.

Hvis eier eller bruker ikke er til stede, kan feier i stedet legge igjen målrettet informasjon om aktuelle forhold som er observert, men som ikke er av en slik art at de anses som feil eller mangler.

Brannstatistikk viser at det er særlig viktig å knytte motivasjons- og informasjonsarbeidet opp mot følgende områder:

- feil montering av fyringsanlegg
- manglende vedlikehold av fyringsanlegg
- feil bruk av fyringsanlegg
- veiledning om riktig fyring slik at tjæredannelse og andre fyrings problemer blir så små som mulig
- riktig oppbevaring av aske ved blant annet å advare mot bruk av pappesker, plastbøtter og plastposer.

Publikum synes i liten grad å være oppmerksom på at aske og sot kan være brannfarlig i flere dager etter at den er tatt ut av ildstedet.

Feiervesenet bør kunne bidra med informasjons- og motivasjonstiltak overfor huseiere, håndverkere, arkitekter, varmemerhandlere og andre som arbeider med fyringsanlegg. Videre bør feiervesenet kunne gi råd og veiledning i forbindelse med lagring av gass og brannfarlig vare og andre forhold som har tilknytning til fyringsanlegget og er av betydning for brannsikkerheten.

Feiervesenet bør også kunne være en faglig ressurs for politiet i forbindelse med etterforskning av brann og andre skader.

Til annet ledd, feiing i fritidsbebyggelse

Med bebyggelse som bare bebos i korte deler av året, menes i hovedsak hytter og annen fritidsbebyggelse. En del hytter benyttes i omfattende utleievirksomhet som fører til nærmest kontinuerlig bruk. Disse bør kommunen vurdere å behandle særskilt. Hytter i områder som er regulert kun for fritidsbebyggelse, men som mer eller mindre benyttes som "helårsbolig", bør også vurderes særskilt.

Disse oppgavene faller inn under den lovbestemte feiingen og medfører at det kan pålegges feieavgift, jf. § 2 – 3.

Til tredje ledd, røykkanaler i andre fyringsanlegg

Forskriften åpner for at brannsjefen kan bestemme at det skal feies i andre røykkanaler enn de som hører til fyringsanlegg for oppvarming av rom, f.eks. røykkanaler i gartnerier, korntørker eller trelasttørker. Slik feiing faller inn under lovbestemt feiing og innebærer at det kan pålegges feieavgift, jf. § 2 – 3.

Begrunnelsen for feiing må være knyttet til brannvernlovens anvendelsesområde, altså at det gjøres med sikte på brannforebygging og f.eks. ikke for å kontrollere forurensning.

Enkelte fyringsanlegg kan være bygget for bruk både i fremstilling av et produkt og oppvarming av rom og bygninger. Anleggets primære funksjon bør være avgjørende for om anlegget kommer direkte inn under forskriften, jf. § 3 – 1 første ledd bokstav a, eller om eventuell feiing må bestemmes særskilt etter dette ledd.

Til fjerde ledd, tilsyn med andre fyringsanlegg

Det kan føres tilsyn med andre fyringsanlegg, på tilsvarende måte som det fremkommer for feiing i foregående ledd. Begrunnelse må også her være knyttet til brannvernloven og brannforebygging.

Til femte ledd, tillatelse til egen feiing

Forskriften åpner for at større fyringsanlegg hvor eier har etablerte drifts-, vedlikeholds- og feierutiner for fyringsanlegget eller den varmeproduserende enheten (ildstedet), kan feies av kvalifisert personell tilknyttet fyringsanlegget. Kvalifikasjonene skal kunne dokumenteres, likeså skal feiingen kunne dokumenteres. Der det er etablert internkontrollsystem, vil det være naturlig at feiingen og andre aktuelle tilknyttede forhold dokumenteres gjennom dette.

Brannsjefen bør gi skriftlige retningslinjer for når slik tillatelse kan gis i den enkelte kommune. Selv om eier eller bruker av fyringsanlegget er gitt tillatelse til å feie selv, har feiervesenet fremdeles tilsynsoppgaven.

Aktuelle fyringsanlegg kan være i sykehus, større boligblokker, store kontor- og forretningskomplekser, industri eller større hoteller.

Andre oppgaver

Feiervesenet kan påta seg, og kommunen kan tillegge feiervesenet andre oppgaver enn hva som følger av forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Oppgavene må ikke svekke feiervesenets ressursituasjon i forhold til de lovbestemte oppgavene eller komme i konflikt med avgiftsfinansieringen.

Feiervesenet bør i tillegg til de lovbestemte tilsynsoppgavene også kunne ta opp andre forhold som har betydning for brannsikkerheten, når feier kommer over slike forhold.

Feiervesenet bør imidlertid være oppmerksom på at dersom oppgaven eller oppgavene samlet innebærer en vesentlig økning i tidsforbruket i forhold til de lovpålagte oppgavene, må feiervesenet

tilføres ytterligere ressurser, jf. hvilke oppgaver som dekkes av feieavgiften i § 2 – 3.

Aktuelle oppgaver for feiervesenet er etter:

- FOBTOB
- tilsyn med røykvarslere og slukkeutstyr
- Plan og bygningsloven § 93 om søknad og tillatelse, Teknisk forskrift
- meldinger og tilsyn med nye fyringsanlegg (ildsteder og piper)
- Miljøvernlovgivningen
- krav til røykutslipp (gjeldende fra 1. juli 1998. Utslippskravene finnes i NS 3059 og forankres i Teknisk forskrift Kap IX § 9 – 2 Fyringsanlegg).
- tilsyn med røykgassutslipp
- tilsyn med oljebrennere og virkningsgrad
- tilsyn med nedgravde tanker for B og C væsker i henhold til forskrift om tiltak for å motvirke fare for forurensning fra nedgravde oljetanker § 10, vedtatt av Miljøverndepartementet 31.01.97 (En del beholdere eller tanker kan være del av matesystemet til fyringsanlegg, og tilsynet av disse faller derfor inn under feiers lovbestemte oppgaver).
- Forsikringslovgivningen
- gi brannfaglige råd

Slike oppgaver faller utenom de oppgaver som kan avgiftsbelegges i medhold av § 2 – 3.

Feiing av ildsteder

Feiing av ildsteder hører ikke til oppgavene som reguleres i forskriften her. Det er eiers ansvar, enten å utføre feiingen selv eller sørge for at den blir utført.

§ 3 – 2. Planer

Brannsjefen skal innen utgangen av året utarbeide en plan for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanleggene, samt informasjonstiltak, for det etterfølgende år.

Brannsjefen skal innen utgangen av året utarbeide en plan for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanleggene, samt informasjonstiltak, for det etterfølgende år.

Planer

Krav om planer og årsrapporter er i tråd med de alminnelige krav til planlegging og resultatrapportering som foreligger innen både statlig og kommunal virksomhet. Planene for gjennomføring av feiing og tilsyn med fyringsanlegg samt informasjonstiltak bør legges frem for kommunestyret, eller den kommunale nemnd som eventuelt har fått delegert ansvaret for brannvernlovgivningen.

Feiers informasjons- og motivasjonsoppgaver skal planlegges på lik linje med annet arbeid innen feiervesenet.

§ 3 – 3. Dokumentasjonskrav

Kommunen skal forelegge Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern den dokumentasjon som direktoratet til enhver tid krever om feiervesenets organisasjon og oppgaver.

Kommunen skal kunne dokumentere at feiervesenet har utført feiing og tilsyn med fyringsanlegget og andre oppgaver som har betydning for brannsikkerheten på tilfredsstillende måte, samt føre fortegnelse over fyringsanlegg.

Dokumentasjon til DBE

Den mest aktuelle type dokumentasjon finnes i:

- melding om brannvernet
- brannordningen
- tilsynsrapporter
- planer for virksomheten

Oversikt over fyringsanlegg

En konsekvens av at feiing og tilsyn med fyringsanlegg nå skal være basert på behov, er at feiervesenet må føre fortegnelse over relevante opplysninger om de enkelte fyringsanleggene i kommunen så langt det er praktisk mulig.

Fortegnelse over det enkelte fyringsanlegg

Fortegnelsen bør inneholde opplysninger om:

- objekter med fyringsanlegg
- eier/bruker av fyringsanlegget
- type: skorstein og ildsted
- monteringsår for skorstein/ildsted
- plassering av fyringsanlegget
- dispensasjoner fra bygningsmyndighet
- feiing utført når
- grunn til at feiing ikke er utført
- hyppighet
- neste feiing
- feil og mangler
- fyringsforbud
- pålegg
- frist for retting
- gjennomføringsdato
- årsak, dersom feiing ikke er utført

Andre opplysninger

I et datasystem kan det også legges inn andre opplysninger som er hensiktsmessige for feiervesenet med sikte på gjennomføring av feiervesenets oppgaver for øvrig. Dette kan være oppgaver som pålegges feiervesenet av kommunen ut fra andre hensyn enn det forskriften her forutsetter.

Datasystem

De fleste kommuner vil erfare at et datasystem er et nyttig redskap. Selv de minste kommuner vil kunne få datamengder som er vanskelig å håndtere på en hensiktsmessig måte i et tradisjonelt

arkivsystem. Det kan også være hensiktsmessig å knytte feie- og tilsynsregistreringen opp mot eventuelle andre egnede registre i kommunen.

Forholdet til personregistre

Opprettes et databasert register må lov av 9. juni 1978 nr. 48 om personregistre m.m. av ivaretas.

§ 3 – 4. Faglige kvalifikasjoner

Feiing og tilsyn etter denne forskrift skal utføres av personell som innehar svennebrev i feiefag eller tilsvarende kvalifikasjoner.

Forskrift om organisering og dimensjonering av brannvesen av 3. mai 1995 nr. 405 § 1 – 4, siste punkt og § 7 – 2 gis tilsvarende anvendelse så langt den passer.

Generelt

Forskriften setter krav til feiers kvalifikasjoner og er et ledd i å heve kvaliteten på det brannforebyggende arbeid i forhold til bygninger med fyringsanlegg. Kvalifikasjonskravet er en forutsetning for at tilsynet med fyrings-anlegg kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte. Det forutsettes at feierutdanningen til enhver tid korresponderer med de krav som settes til faglig tilfredsstillende gjennomføring av oppgavene etter forskriften her.

Svennebrev

Feierfaget er organisert som et fag under lov av 23. mai 1980 nr. 13 om fagopplæring i arbeidslivet som gjennom opplæringsordninger skal føre frem til yrkeskompetanse ved fag- eller svenneprøve. Opplæringsråd nedsatt av Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet fastsetter læreplanene.

Forskrift av 20. april 1994 nr. 467 om omfang og beregningsgrunnlag for fylkeskommunenes videregående opplæring og om overgangsbestemmelser for perioden 1994-98, setter rammer for omfanget av opplæringen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan godkjenne tilsvarende utdanning som svennebrev i feierfag ved annen utdanningsinstitusjon.

I dimensjoneringsforskriften er det fastsatt bestemmelser om opplæring og kvalifikasjonskrav som skal gjennomføre EØS-avtalens vedlegg 2, kap. VII om gjensidig godkjenning av yrkeskvalifikasjoner.

Det vises forøvrig til hva som følger av dimensjoneringsforskriften § 1 – 4 Definisjoner, Kompetansebevis, og § 7 – 2, Yrkesutdanning.

Kap. 4. Krav til eier av fyringsanlegg

§ 4 – 1. Fyringsanlegget

Eier skal etter varsel sørge for at hele fyringsanlegget er tilgjengelig for feiing og tilsyn, og slik utstyrt og innrettet at det kan feies på tilfredsstillende måte.

Forholdet til byggeforskriftene

Bygningslovgivningen setter krav til installeringen og monteringen av fyringsanlegget. Når feiervesenet fører tilsyn med fyringsanlegg i henhold til brannlovgivningen, forutsettes det derfor at fyringsanlegget er i orden i henhold til bygningslovgivningen.

I den videre oppfølging av fyringsanlegg, under driftsfasen, skal brannvernmyndighetene påse at eier etterlever denne forskriften. Det mest sentrale oppfølgingsansvaret vil ligge på vedlikeholdssiden, men brannvernmyndighetene har hjemmel i brannvernloven § 25, (jf. forskriften § 5 – 4), til å kreve rettet enhver feil eller mangel. Dette gjelder også i tilfeller hvor bygningsmyndighet skulle ha gitt tillatelse eller godkjent forhold som senere viser seg å være feilaktig, enten på grunn av feil avgjørelsesgrunnlag eller fordi forholdet senere viser seg å være brannfarlig.

Forholdet til FOBTOB

Eier av fyringsanlegg skal sørge for at det er utstyrt og vedlikeholdt slik at det fungerer som forutsatt, slik det fremgår av FOBTOB § 3 – 3.

Tilgjengelighet

Eier plikter, eventuelt ved internkontrollrutiner, å sørge for at fyringsanlegget er tilgjengelig, selv om fyringsanlegget disponeres av andre. Eier må etablere tilfredsstillende tilsyns- og samarbeidsordninger med brukere eller leietakere slik at pliktene etter første ledd etterkommes.

Eiers plikt til å sørge for at hele fyringsanlegget er tilgjengelig vil som regel oppfylles ved at:

- fyringsanlegget er bygget slik at det er mulig å gjennomføre feiing og tilsyn
- det er person til stede som kan låse opp dører og vise feier til rette der det er nødvendig

§ 4 – 2. Adkomst for feiing

Eier av bygninger hvor feiing av røykkanal foretas fra taket, skal sørge for at feieren har tilfredsstillende adkomst, opp til og på taket, slik det fremgår av arbeidsmiljølovgivningen.

Hvor feiing ikke skjer fra tak, skal eier sørge for at feieren har tilfredsstillende adkomst til røykkanal slik at feiing lett kan utføres.

Eier skal sørge for at feieren har tilfredsstillende adkomst til sotluke eller tilsvarende egnet innretning for sotuttak.

Tilgjengelighet

Eier skal sørge for at feier har adkomst til fyringsanlegget ved at det er tilgjengelig personell som kan låse opp når dette er nødvendig.

Sikker adkomst for feier til fyringsanlegget og derved arbeidsplassen, reguleres i utgangspunktet av arbeidsmiljøloven med forskrifter og plan- og bygningsloven med forskrifter. Både arbeidsmiljølovgivningens og bygningslovgivningens bestemmelser forutsettes kjent for kommunen, brannsjef og feiere. Feiers arbeidsforhold følger av arbeidsmiljøloven med stillasforskriften.

Arbeidsmiljøloven med forskrifter setter krav til arbeidervern og arbeidsmiljø, og arbeidsgiver har ansvar for å gjennomføre de nødvendige vernetiltak på arbeidsplassen.

Tidligere byggeforskrifter og Teknisk forskrift angir de krav som settes til bygningen og faste installasjoner, og eier har ansvar for at kravene er oppfylt.

Forskriften her setter krav om at eier av fyringsanlegget skal gjennomføre tiltak i tråd med kravene i arbeidsmiljøloven med forskrifter, slik at feiing og tilsyn med fyringsanlegg kan gjennomføres på en sikker og forsvarlig måte.

Bestemmelsen er gitt for at brannsjefen skal kunne kreve at eier av fyringsanlegget skal sørge for tilfredsstillende tilgjengelighet for feieren. Feieren skal kunne ferdes sikkert på taket uten å forårsake skade og kunne utføre feiing fra et sikkert sted.

Stillasforskriften setter krav til sikkerhetsmessig forsvarlig konstruksjon og vernetiltak for

virksomheter som utfører arbeid som kan medføre fall til lavere nivå. Veiledningsdelen til forskriften gir orientering om tiltak som kan være egnet til å oppfylle forskriftens krav.

Også andre forskrifter til arbeidsmiljøloven kan være aktuelle, så som forskrift av 10. september 1982 om tekniske innretninger og forskrift av 24. mai 1993 om bruk av personlig verneutstyr på arbeidsplassen.

På områder hvor det ikke er gitt forskrifter, må man falle tilbake på lovbestemmelsene med hensyn til hvordan arbeidsplassen skal innrettes eller arbeidet skal tilrettelegges.

Løs stige

Er feier avhengig av løs stige for adkomst til tak, skal eier sørge for at det finnes egnet stige på lett tilgjengelig sted.

Kravet om løs stige vil i alminnelighet stilles til eier av villa, rekkehus og mindre flermannsboliger. Eier bør av hensyn til sikkerheten for f.eks. lekende barn, legge stigen ved husveggen og ikke sette den opp. Det er ikke tilstrekkelig at eier viser til at stigen ligger i kjeller, garasje eller lignende.

Stillasforskriften setter krav som gjelder bruk av løs stige og krav til typegodkjenning av stiger.

Feieluke

Når feiing ikke skjer fra tak, er tilfredsstillende tilgjengelighet til røykkanal normalt avhengig av tilfredsstillende tilgjengelighet til feieluke. Kravene til feieluke følger av bygningslovens § 106 Bygningstekniske installasjoner, jf. Tekniske forskrifter og REN veiledning til teknisk forskrift. Kravene er nærmere beskrevet i Byggforskserien, Byggetaljer A 552.141, Skorsteiner for mindre ildsteder.

Uttak av sot

Kravene til sotluker eller tilsvarende innretning følger av bygningslovens § 106 Bygningstekniske installasjoner, jf. Tekniske forskrifter og REN veiledning til teknisk forskrift. Kravene er nærmere beskrevet i Byggforskserien, byggetaljer A 552.141, Skorsteiner for mindre ildsteder

Sotluke kan sløyfes når det er montert typegodkjent skorstein på toppen av ildstedet, hvor sot kan tas ut gjennom ildstedet uten sanitære ulemper.

Kap. 5. Gjennomføring av feiing og tilsyn

§ 5 – 1. Hyppighet

Brannsjefen bestemmer hvor ofte feiing skal gjennomføres, på grunnlag av erfaring fra tidligere gjennomført feiing, fyringens art og omfang. Feiing skal likevel utføres minst hvert fjerde år.

Tilsyn med fyringsanlegg for oppvarming av rom og bygninger, i henhold til § 3 – 1 bokstav b, skal foretas minst hvert fjerde år. Brannsjefen kan bestemme at tilsyn skal foretas hyppigere.

Behovsprøvet feiing

Forskriftens hovedprinsipp er at det skal feies så ofte som nødvendig for å hindre at brann eller andre skader oppstår. I utgangspunktet skal det enkelte fyringsanlegg vurderes med hensyn til hvor hyppig det er behov for å feie.

Det er med behovsprøving tatt konsekvensen av at det er stor ulikhet mellom feiebehovet i boliger med ildsteder for fast brensel som hovedoppvarmingskilde, og boliger med elektrisitet eller olje som hovedoppvarmingskilde.

Feiebehovet kan innenfor de enkelte oppvarmingsgruppene også variere med hensyn til type og mengde sot.

Minstekrav

Feiing og tilsyn skal gjennomføres minst hvert fjerde år.

Behovsprøving av feiing

Ut over minstekravet til feiing, bør det være feiers faglige skjønn som er retningsgivende for brannsjefens avgjørelse om hvor ofte det skal feies. Brannsjefens praksis bør nedfelles i skriftlige retningslinjer.

Vurderingsgrunnlag for feiehyppighet:

Faste kriterier for feiing kan settes på grunnlag av:

- type bebyggelse
- type fyringsanlegg/ildsted
- brenselets art (fast, flytende, gassformig)
- fyringsvaner/fyringsmønster
- mengde sot i skorsteinen pr. ildsted
- trekkforhold
- dannelse av blanksot

Tilsyn med fyringsanlegg

Tilsyn med fyringsanlegg kan skje samtidig med feiing. I de tilfeller feier ikke trenger å gå inn i

huset for å utføre feiing, kan tilsyn utføres på annet tidspunkt.

Hyppigere tilsyn med fyringsanlegg enn hvert fjerde år, bør vurderes blant annet når kommunen har tett, eldre bebyggelse med gamle fyringsanlegg som kan være av en slik beskaffenhet at det er behov for mer oppfølging enn vanlig.

Tilsyn med fyringsanlegg bør vurderes foretatt også ved melding om mulig endring av fyringsmønster, f.eks. som følge av eierskifte, rehabilitering og nyinstallasjon av fyringsanlegg (ildsted).

Tilsyn med fyringsanlegg bør også vurderes når feiervesenet er kjent med utenforliggende forhold som kan ha betydning for fyringsanlegget, så som skader etter storm eller flom.

§ 5 – 2. Utførelse av feiing

Feiing skal foretas på faglig tilfredsstillende måte og med minst mulig ulempe for beboerne.

Etter endt feiing skal feieren sørge for at all sot blir fjernet og anbrakt på egnet sted.

Tilfredsstillende feiing

Feier skal gjennomføre feiing på fagmessig måte slik det forutsettes i fagopplæringen. Kravet til faglig tilfredsstillende måte innebærer blant annet at den skal være til minst mulig ulempe for beboerne.

Feiing av røykrør og fjerning av sot

Feiing av røykrør og fjerning av sot er en del av den lovbestemte feiingen og kan bare unnlates etter avtale med eier eller bruker.

Dersom eier eller bruker av fyringsanlegget ikke er til stede under feiingen, kan det avtales at eier eller bruker selv feier røykrøret. Slik avtale kan f.eks. gjøres ved avkryssing og kvittering på skjema for varsel om feiing. Det bør være tilstrekkelig at feier får tilbakemelding på et lett synlig sted når han kommer for å feie fyringsanlegget. Det bør anmerkes på den skriftlige underretningen hva som er avtalt.

Sot fra fast brensel vil normalt ikke være spesialavfall. Feier kan da nøye seg med å ta hensyn til brannfaren og eventuelle ulemper, så som fare for tilsmussing, når soten anbringes. Sot fra flytende brensel kan inneholde stoffer som skal behandles som spesialavfall.

Skader og erstatningsansvar

Det forekommer skader i forbindelse med feiing. For feiertjenesten gjelder det alminnelige arbeidsgiveransvaret, som er et objektivt ansvar for skader som oppstår under “utføring av arbeid eller verv for arbeidsgiveren begått i tjenesten”. Arbeidsgiveren hefter objektivt, altså uten hensyn til egen skyld for arbeidstakerens uforsvarlige handling i tjeneste.

Kommunen kan ha et objektivt arbeidsgiveransvar for kontraktsfeiing avhengig av hva som er avtalt.

Grunnvilkårene for skadeserstatningsansvar er at det foreligger økonomisk tap, ansvarsgrunnlag og årsakssammenheng.

Erfaring viser at gode varslingsrutiner reduserer antall og omfang av skader. Erfaring viser også at vurdering av årsakssammenheng og eventuelt erstatningsansvar ofte knyttes til spørsmålet om

eier/bruker har mottatt varsel om feiing.

§ 5 – 3. Varsel og orientering om feiing og tilsyn

Eier, eller representant for eier av fyringsanlegget, skal på forhånd varsles om gjennomføring av feiing eller tilsyn, og kan pålegges å varsle beboere og andre brukere i vedkommende bygning. Beboere og andre brukere kan også varsles direkte av feiervesenet.

Dersom noen nekter eller legger hindringer i veien for feiing og tilsyn, skal brannsjefen varsles.

Etter utført feiing og tilsyn med fyringsanlegget skal eier, eller representant for eier av dette, skriftlig underrettes om gjennomføringen av feiingen og om andre forhold av betydning for brannsikkerheten.

Varsel

Tilfredsstillende gjennomføring av feiing forutsetter at eier eller bruker av fyringsanlegget er kjent med at feier kommer.

Dersom eier ikke kan være til stede, skal eiers representant varsle bruker.

Feiervesenet må finne hensiktsmessige varslingsrutiner for å sikre at eier og bruker får varsel om feiing eller tilsyn i rimelig tid. Varslingstiden bør normalt være to til fem dager. Varselet kan bekjentgjøres ved melding i postkasse, oppslag eller på annen hensiktsmessig måte.

Hvis feiervesenet vil bruke kortere varslingsstid enn to dager, må man i større grad enn ellers sikre seg at eier/bruker virkelig har fått beskjed.

Eier, representant for eier eller bruker skal kunne:

- stenge spjeld og ventiler for å hindre sotskader
- sette frem stige
- sørge for adkomst til fyringsanlegget

Utsettelse

Eier/bruker bør kunne få utsatt feiing ved avtale med feier. Feiing bør normalt ikke utsettes mer enn tre måneder.

Feiervesenet bør i samråd med brannsjefen legge opp til en fast praksis hva angår utsettelse, både for å imøtekomme publikums behov og for å kunne gjennomføre feiervesenets arbeid på en mest mulig rasjonell måte.

Underretning

Etter at feiing og/eller tilsyn er gjennomført, skal feier sørge for at eier eller brukeren får kjennskap til hva som er gjennomført og til eventuelle feil og mangler knyttet til fyringsanlegget.

I tillegg skal feier underrette om eventuelle andre feil og mangler som er observert og knyttet til brannsikkerhet. Feiervesenet må finne en praktisk rutine for å underrette eier eller bruker, som også ivaretar behovet for å dokumentere hva som er sagt og gjort. Se forøvrig under § 5 – 4 om saksbehandling.

§ 5 – 4. Feil og mangler

Finner feieren feil eller mangler i forbindelse med feiing eller tilsyn som har betydning for brannsikkerheten eller adkomst for feieren, skal feieren gjøre eier, eller representant for eier, og eventuelt bruker, oppmerksom på disse og gi råd om hvordan de best kan rettes. Dersom rettingen ikke kan utføres umiddelbart, skal feieren gi melding til brannsjefen, som kan gi eier pålegg om retting innen en bestemt frist.

Finner feieren feil eller mangler ved fyringsanlegget som åpenbart kan føre til brann, kan brannsjefen forby videre bruk av fyringsanlegget med øyeblikkelig virkning. Slikt forbud skal gis skriftlig og begrunnes.

Sammen med pålegg skal det opplyses om klagerett, fremgangsmåte ved klage, og frist for klage m.v. i henhold til lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven).

Saksbehandling

Saksbehandling og oppfølging av feil og mangler i forskriften her er hovedsakelig i tråd med saksbehandlingen ved brannsyn i FOBTOB, kapittel 7.

Feiing og tilsyn med fyringsanlegg i særskilte brannobjekter (“§ 22-objekter”) bør samordnes med det brannsyn som ellers er forskriftsfestet for objektet. Eventuelle behov for retting av feil og mangler bør innarbeides i brannsynsrapporten.

Muntlig tilbakemelding

Feier skal muntlig gjøre eier eller bruker oppmerksom på hva som er observert under feiing eller tilsyn, så langt det er praktisk mulig. Feier kan da samtidig gi veiledning om hvordan observerte feil eller mangler kan rettes.

Skriftlig tilbakemelding

Den muntlige orienteringen om feil og mangler stadfestes gjennom den skriftlige underretning som skal gis etter § 5 – 3. Dette er en enkel tilbakemelding slik som en brannsynsrapport, og er ikke noe vedtak.

Eier/bruker har et selvstendig ansvar for å finne løsning på hvordan feil og mangler kan rettes. Den skriftlige tilbakemeldingen fra feiervesenet bør derfor ikke inneholde spesifikke løsningsforslag. Imidlertid bør feiervesenet vurdere å utarbeide generelle informasjons-brosjyrer med råd og veiledning for de mest vanlige feil og mangler. Slike brosjyrer kan vedlegges den skriftlige tilbakemeldingen.

Mindre feil eller mangler som er observert forutsettes rettet mens feier er på stedet, eller ved at eier eller bruker av fyringsanlegget får en kort frist for gjennomføringen. Det forutsettes at eier eller

bruker melder tilbake at rettingen er foretatt.

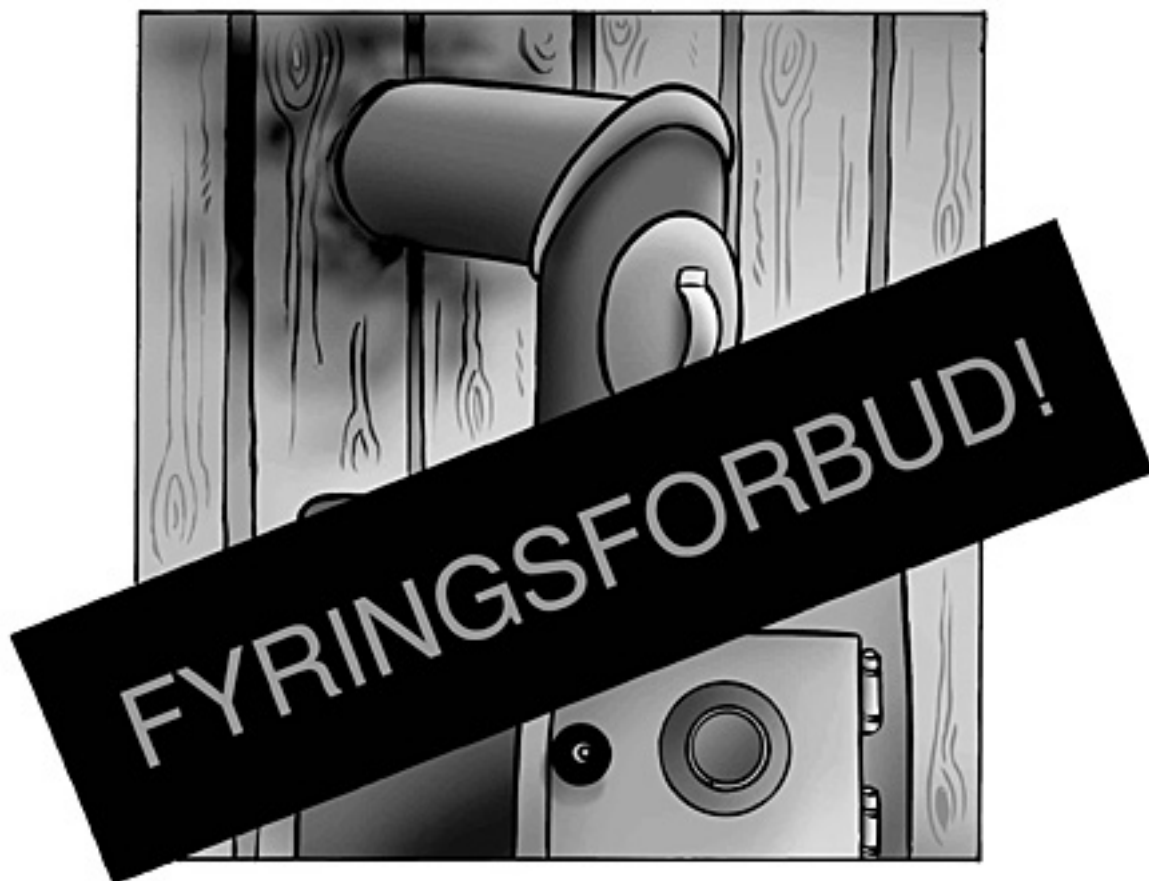
Brannsjefen skal ha underretning når feier finner feil eller mangler som ikke umiddelbart kan eller vil bli rettet, og hvor det eventuelt kan bli nødvendig å gi pålegg. Mest praktisk kan dette skje ved gjenpart av den skriftlige tilbakemeldingen.

Fyringsforbud

Finner feier feil og mangler som åpenbart kan føre til brann, skal feier nedlegge fyringsforbud i henhold til § 5 – 4 annet ledd i forskriften her.

Feier meddeler dette umiddelbart til eier/bruker eller dennes representant. Brannsjefen, eventuelt feier etter intern delegering, fatter vedtak om fyringsforbud. Fyringsforbudet skal ha øyeblikkelig virkning og vedtaket må ikke gis oppsettende virkning.

Slik umiddelbar bruksnektelse er særlig aktuelt når fyringsanlegget er plassert for nær brennbar materiale eller har andre vesentlige feil eller mangler som lett kan føre til brann.

Vedtaket om fyringsforbud skal følge forvaltningsloven så langt den passer og:

- være skriftlig
- være begrunnet
- opplyse om klageadgang, klageinstans og klagefrist.

Skriftlig forhåndsvarsel unnlates, da slik varsling ikke er praktisk mulig eller medfører at vedtaket ikke kan gjennomføres, jf. forvaltningsloven § 16, tredje ledd a).

Det bør vurderes om vedtaket skal sendes rekommandert eller overleveres personlig og med

kvittering.

Fyringsforbud bør ikke oppheves før retting av feil og mangler er gjennomført og eventuelt kontrollert. Dette bør det opplyses om i vedtaket.

Pålegg

Det er brannsjefen som gjennom lov og forskrift har den formelle kompetansen/myndigheten til å gi pålegg. Brannsjef bør finne en praktisk myndighets- og arbeidsfordeling mellom seg og feier. Det er naturlig at feier har den praktiske oppfølging av fyringsanlegg med feil eller mangler og har saksbehandlingen som fører til vedtak om pålegg. Eventuelt kan brannsjefen delegerer sin myndighet til å fatte vedtak til feier.

Før pålegg gis, må forvaltningslovens regler om saksbehandling være ivarettatt.

Det er viktig å følge reglene om:

- habilitet
- taushetsplikt
- veiledningsplikt
- saksbehandlingstid
- forhåndsvarsel
- utrednings- og informasjonsplikt
- partsrettigheter
- klagerett
- klageinstans.

Når en klage skal behandles må forvaltningsloven kapittel VI. Om klage og omgjøring, ivaretas. Klageinstans følger av brannvernloven § 35.

Fattes vedtak etter delegeret myndighet, skal dette opplyses i vedtaket.

Retting av feil og mangler med hensyn til adkomst til fyringsanlegget

Brannsjefen kan gi pålegg om retting av feil og mangler også med hensyn til adkomstmulighetene for feier i henhold til § 4 – 2 etter paragrafen her.

Forskriften her har altså selvstendig hjemmel til å pålegge eier eller bruker av fyringsanlegg å sørge for tilfredsstillende tilgjengelighet for feier.

Sanksjonsmidler

Videre oppfølging av feil eller mangler i forhold til eier eller bruker av fyringsanlegg som ikke gjennomfører pålegg, skjer ved bruk av de sanksjonsmidlene som brannvernloven m.v. gir adgang til å benytte.

Alle sanksjonsmidlene er også hjemlet i forskriften § 1 – 6.

Eksempler

Det er utarbeidet forslag til skjemaer for bruk ved varsling og underretning til eier/bruker som følger som vedlegg til veiledningen her. I tillegg er det utarbeidet forslag til vedtak i og gitt veiledning til “Føre var...”, CD-ROM, som er DBEs branntekniske oppslagsverk til bruk ved brannsyn og annet brannforebyggende arbeid.

Skjemaene ligger foreløpig ikke på CD-ROM/internett, men kan fås ved henvendelse til DBE.

Oversikt over aktuelle lover og forskrifter

Navn	Forkortelse:
Lov av 5. juni 1987 nr. 26 om brannvern m.v.	Brannvernloven
Forskrift av 5. juli 1990 nr. 546 om brannforebyggende tiltak og brannsyn	FOBTOB
Forskrift av 3. mai 1995 nr. 405 om organisering og dimensjonering av brannvesen	Dimensjoneringsforskriften
Plan- og bygningsloven av 14. juni 1985	Bygningsloven
Forskrift av 22. januar 1997 nr. 33 om krav til byggverk og produkter til byggverk	Teknisk forskrift
Forskrift om saksbehandling og kontroll av 22. januar 1997 nr. 34	SAK
Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25. september 1992 nr. 107	Kommuneloven
Lov om mesterbrev i håndverk og annen næring av 20. juni 1986 nr. 35	Mesterbrevloven
Lov om arbeidervern og arbeidsmiljø m.v. av 4. februar 1977 nr. 4	Arbeidsmiljøloven
Forskrift om stillaser, stiger og arbeid på tak m.m. av 14. april 1989	Stillasforskriften
Lov av 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse	Tvangsloven

Blankett for feiing og tilsyn med skorstein

Blankett nr. 2235, utarbeidet av forlaget Sem & Stenersen Prokom AS, Oslo, i samarbeid med Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern:

Underretning til huseieren

Vi har som tidligere meddelt vært her for å feie skorsteinen. Da fant vi feil eller mangler som De må rette snarest. Manglene har vi krysset av nedenfor. Dersom manglene ikke utbedres innen en gitt frist, kan det gis pålegg med frist for utbedring.					
Dato for feiing			Dato for tilsyn		
Eier, bruker					
Gnr, bnr, festnr, seksjonsnr, leileighetsnr		Eiendommens adresse			
Type skorstein (beskriv)					
Plassering (beskriv)					
Er det tidligere registrert feil eller mangler ved skorsteinen?	Nei [ ]	Ja [ ]	Hvis ja, beskriv		
Andre opplysninger (beskriv)					
1. FEIL ELLER MANGLER VED FEIERENS ADKOMST TIL SKORSTEINEN (jf. arbeidsmiljøloven med forskrifter)					
☐ Typegodkjent takstige	☐ Adkomst til feieluke	Tiltak (beskriv)			
☐ Stige til tak	☐ Adkomst til sotluke				
☐ Takbru/plattform					
☐ Andre feil eller mangler (beskriv)					
2. FEIL ELLER MANGLER VED SKORSTEINEN					
☐ Utvendig skade	☐ Innvendig skade	Tiltak (beskriv)			
☐ Toppbeslag defekt/feil	☐ Feil på røykrørsinnføringen				
☐ Tildekking kan ikke fjernes for kontroll	☐ Feil ved feieluke/sotluke				
☐ Andre feil eller mangler (beskriv)					
Frist for retting av feil eller mangler (jf pkt 1 og/eller pkt 2)		>			

Evt. frist for tilbakemelding fra eier/bruker om hvordan påpekte feil eller mangler vil bli rettet	>		
År for neste feiing/tilsyn om ikke endret fyringsmønster	>		
3. ANDRE FORHOLD AV BETYDNING			
Feiervesenet vil derfor gjennomføre tilsyn med hele fyringsanlegget innen kort tid.			
☐ Avtale om uttak av sot.			
☐ Mye blanksot er registrert, kontakt feiervesenet for nærmere informasjon om fyring.			
☐ Andre opplysninger (beskriv)			
FEIERVESENET			
Sted		Dato	Feier/feiermester (underskrift)
Telefon	Telefontid	Telefaks	☐ Gjenpart til brannsjefen

FEIERVESENET			
Sted		Dato	Feier/feiermester (underskrift)
Telefon	Telefontid	Telefaks	☐ Gjenpart til brannsjefen

Feieren kommer!

Blankett nr. 2243, utarbeidet av forlaget Sem & Stenersen Prokom AS, Oslo, i samarbeid med Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern:

Har du husket å rette tidligere påpekte feil eller mangler?

Varsel om:	☐	Feiring	
	☐	Tilsyn	
Varsel til:	☐	Eier/repr. for eier av fyringsanlegget	
	☐	Eier pålegges å varsle beboere og ev. andre brukere av bygningen	
	☐	Beboere	
	☐	Ev. andre brukere	
Tidspunkt:	Ukedag:	Dato:	Ca klokkeslett: .....

**Dersom tidspunktet ikke passer,
gi tilbakemelding snarest mulig, senest innen .....**

Feierens navn:	Telefonnr.:	Telefontid: .....
	Telefaxnr.:	

Informasjon til huseier

1. juli 1998 trådte forskrift om feiing og tilsyn med fyringsanlegg (pipe og ildsted) i kraft. Det tas her sikte på å overføre ressurser fra tradisjonell **feiing** til også å omfatte **tilsyn** med hele fyringsanlegget. Endringen medfører at feieren nå kan tilby den enkelte husstand en bedre service enn tidligere, og i tillegg gi eier/bruker av fyringsanlegget nødvendig **informasjon** og veiledning.

Styrkingen av brann- og feiervesenet er en del av en større omstrukturings- og effektiviseringsprosess, hvor det brannforebyggende arbeidet står i fokus. Tanken er at den enkelte feier og husstand med felles anstrengelser skal kunne forebygge og motvirke at branntilløp og andre farlige situasjoner oppstår.

Feiing av skorsteinen skal gjennomføres bl.a. på grunnlag av tidligere gjennomført feiing, sotmengde m.m. Feiing skal utføres minst hvert fjerde år. Når det gjelder **tilsyn** med hele fyringsanlegget skal dette foretas minst hvert fjerde år.

Etter å ha mottatt dette varselet, må eieren på sin side påse at feieren har tilstrekkelig adkomst. Ved **feiing** må stiger være på plass og spjeld, trekkkluger og ovnsdører m.v. være lukket. Ved **tilsyn** må det sørges for at hele fyringsanlegget er utstyrt og innrettet slik at det kan kontrolleres på tilfredsstillende måte.

Vennlig hilsen FEIERVESENET

Veiledning til bruk av blanketter i feiervesenet

DBE har i samarbeid med Sem & Stenersen Prokom AS, utarbeidet 4 nye blanketter på området for feiing og tilsyn med fyringsanlegg. Blankettene er oppdatert i henhold til den nye forskriften.

Blankettene finnes pr. idag i bokmålutgave, kun nr 2243 «Feieren kommer» er også utformet på nynorsk. Dersom det er behov for ytterligere nynorskutgaver, ta kontakt med Sem & Stenersen Prokom AS, så vil en slik utgivelse bli vurdert.

Blankettene finnes såvel i trykte som elektroniske utgaver. De elektroniske utgavene fås ved kjøp av blankettpakken for teknisk sektor. Nr. 2243 foreligger ikke elektronisk.

Nr. 2243: «Feieren kommer»

Blanketten er utformet som et postkort i A5-format, med tykkere papir enn de øvrige blankettene. Hensikten er at den kan sendes pr post dersom dette fremstår som formålstjenlig, og baksiden har derfor et eget adressefelt. Feieren kan også legge kortet direkte i huseiers postkasse.

Blanketten fungerer som varsel til huseier om at feieren kommer på besøk, jf forskriftens § 4. Det gis varsel om hva feier skal foreta seg, om det er feiing eller tilsyn som vil bli utført.

Videre må det informeres om **hvem** varselet er rettet til. Eier eller representant for eier skal varsles. Huseier kan i enkelte tilfeller pålegges å varsle beboere og andre brukere om feiers ankomst, men disse kan også varsles direkte av feiervesenet. Det krysses av for riktig alternativ.

Tidspunkt for feierbesøket oppgis med ukedag, dato og ca. klokkeslett. Feier må gi huseier en rimelig frist for tilbakemelding dersom tidspunktet ikke passer. Feieren skriver under med fullt navn, de(t) telefonnummer han lettest kan nås på, og innenfor hvilket tidsrom han er tilgjengelig på dette/disse nummere og ev. faxnummer.

Baksiden inneholder informasjon til huseier om den nye forskriften, og de rettigheter og plikter dette medfører for han.

Nr. 2235: «Feiing og tilsyn med skorstein»

Blanketten er trykt på blått selvkopierende papir (A4-format), og huseier/representant for huseier vil få et eksemplar som kvittering og bekreftelse på at feier har vært der.

Dette er en melding til huseier om hva feier ev. har å påpeke med hensyn til feil og mangler ved skorsteinen.

Under punkt 1 gjøres rede for en ev. **manglende adkomst** til skorsteinen. Det krysses av for hva mangelen består i, og om alternativene ikke er dekkende gis egen redegjørelse. Feier må gi beskrivelse av hvilke tiltak som kreves iverksatt for at feilen eller mangelen mest hensiktsmessig kan utbedres.

Er det **selve skorsteinen** som er mangelfull, krysses på samme måte ut for det riktige alternativet når det gjelder type feil eller mangel. Påkrevet tiltak for å oppnå utbedring beskrives under punktet "tiltak".

Blanketten er en henstilling til eier om å rette påpekte feil eller mangler, enten umiddelbart eller innen en angitt frist. Feieren kan gi eier en frist både for retting og tilbakemelding om hvordan han

har tenkt å foreta selve rettingen. Feier opplyser i hvilket år det er forventet at feiing og/eller tilsyn vil skje neste gang.

Punkt 3 er en samlepost for forhold som ikke naturlig hører inn under punkt 1 eller 2. Feier kan selv fylle inn elementer som ikke har kommet til uttrykk under de to foregående punkt. Dersom feier har funnet skorsteinen i forskriftsmessig stand og for øvrig ikke har noe i bemerket, noteres dette under punkt 3. En slik underretning er nødvendig, ettersom forskriftens § 5 – 3, 3. ledd pålegger feieren om skriftlig å underrette eier om at feiing er gjennomført. Opplysninger knyttet til feiers navn, dato m.m. oppgis som i blankett 2243.

Nr. 2236: «Tilsyn med ildsted/fyringsanlegg»

Blanketten trykkes på grønt selvkopierende papir (A4-format) og huseier/representant for huseier vil få et eksemplar som kvittering og bekreftelse på at feier har vært der.

Blanketten er forutsatt benyttet bare i forbindelse med tilsyn/kontroll av **ildstedsdelen**. Det krysses på samme måte av for hva feilen eller mangelen består i. Deretter beskriver feier under "tiltak", hvordan han anser det hensiktsmessig med utbedring.

Blanketten er en henstilling til eier om å **utbedre** de påpekte feil eller mangler, enten umiddelbart eller innen en angitt frist. Feieren kan gi eier en frist både for retting og tilbakemelding om hvordan han har tenkt å foreta selve rettingen. Feier opplyser i hvilket år det er forventet at tilsyn vil skje neste gang.

I punkt 2 bemerkes øvrige forhold av betydning, som ikke faller naturlig inn under punkt 1. Dersom ildstedet er i forskriftsmessig stand, noterer feier dette på blanketten som en underretning til huseier. Opplysninger knyttet til feiers navn, dato m.m. oppgis som i blankett 2243.

NB!!

Skal det utføres kontroll på **hele fyringsanlegget** samtidig (skorstein og ildsted), benyttes både blankett nr. 2235 og 2236. Todelingen er valgt for å bevare den enkle utførelsen der kun ett av tiltakene skal utføres.